

6. Togafitiga o nifo

E maua 'au'aunaga mo togafitiga o nifo mai foma'i nifo a le malo e le totogiina, atoa ai ma foma'i nifo tu-ma'oti i Kuiniselani. E matua faamamaluina aiaiga e tatau ai ona e mauaina ni togafitiga e aunoa ma se totogi. E tatau ona iai sau pepa Health Care, se pepa Penisiona, ma/poo se pepa Tagata Matutua. E tatau ona avea oe ma tagata aumau i Kuiniselani.

Auaunaga a foma'i nifo a le malo

- o le tele o nofoaga o loo 'u'umi lisi faatalitali mo togafitiga o nifo. O nisi vaega, o le taimi faatalitali e ova atu i le tolu tausaga

Auaunaga mo Tagata Matutua – foma'i nifo a le malo e leai se totogi

- o tagata matutua ma e o loo latou tausia e iai se tasi o pepa nei mai le Centrelink e mafai ona maua ai 'au'aunaga foma'i nifo i nofoaga nei e aunoa ma se totogi:
  - Pepa Penisiona
  - Pepa Health Care
  - Pepa Penisiona - mai le Matagaluega o Veteran's Affairs
  - Pepa Queensland Seniors
  - Pepa Commonwealth Senior Health
- a le o ia te oe se pepa e tasi o pepa nei, e tatau ona e alu i se foma'i nifo tu-ma'oti.

Auaunaga foma'i nifo i A'oga

- o tamaiti uma e aumau i Kuiniselani e ta'i 4 tausaga pe matutua atu e le'i faai'uina le Tausaga 10 i a'oga, latou te maua fua togafitiga mai foma'i nifo a le malo. O lenei 'au'aunaga e maua e tagata uma e le faatatau i ni tupe maua
- e maua togafitiga lē faafuase'ia i a'oga mai i foma'i tumau ma foma'i feoa'i (foma'i nifo i karaveni). E tuu fasolo lenei 'au'aunaga i a'oga. E ofoina togafitiga e auala i se pepa o faatagaga e avatu e tamaiti i o latou aiga
- e tuuina pepa o faatagaga nei i tamaiti uma o loo faaulu i le a'oga i le amataga o le 'au'aunaga i a'oga taitasi
- a o tapunia pe le o avanoa le nofoaga o foma'i nifo i le a'oga, ave lou alo i se foma'i nifo lata ane mo togafitiga faafuase'ia.

O nei pepa o faamatalaga e 10 ona vaega.
O le seti atoa:

1. Faa-vasegaina o le Soifua Maloloina i Kuiniselani
2. Vaaiga o se foma'i
3. Vaila'au mo Togafitiga
4. Falema'i i Queensland
5. Nofoaga o le Soifua Maloloina Lautele
6. Togafitiga o Nifo
7. Isi Tautua Faapitoa
8. Soifua Manuia ma puipuia mai faama'i
9. Tautua lagolago i le soifua maloloina o vaega faapitoa
10. O'oe ma le faa-vasegaina o le soifua maloloina

Foma'i nifo tu-ma'oti

- a e vaia se foma'i nifo tu-ma'oti, e tatau ona e totogiina lana 'au'aunaga. O foma'i nifo tu-ma'oti e maua i le tele o nofoaga i le setete o Kuiniselani e pei o nu'u ma nofoaga o faatauga
- a o fia sa'ilii se foma'i nifo tu-ma'oti vaai i le tusi telefoni itulau papa'e i lalo o le ulutala 'dentist'
- a o iai sau inisiua o le soifua maloloina, e tatau ona e siakia pe aofia ai togafitiga o nifo. Tusa foi pe aofia ai togafitiga o nifo, e ono le toe maua atoa mai le tau o le pili na e totogiina
- ae le'i amataina se galuega tele i le togafitiga o ou 'oloa, e fautuina lou tapā muamua o se fuafuaga tusitusia mai le foma'i nifo i le aofa'i o le pili.

Togafitiga Faafuase'i o Nifo

- o togafitiga faafuase'i o nifo e aofia ai se tulaga ua tuga se manu'aga i nifo poo foliga, pe ua umi se taimi e le o to'a le tafe o le palapala ma le fula o foliga
- e tofu 'Au'aunaga Faaitumalo ma aiaiga e faafoe ai togafitiga faafuase'i o nifo, ma e tele lava ina fua le auaunaga i le tulaga o le mana'omia e se tagata.

6. Togafitiga o nifo

Faamatala'upu

- e iai lau aia tatau i se faamatala'upu aloa'ia pe a e mana'omia, i taimi uma e te faaogaina ai se 'au'aunaga faale-soifua maloloina faitele i Kuiniselani
- e mafai ona auai le faamatala'upu pe fesoota'i i le telefoni e aunoa ma se totogi
- o le tulafono a le Queensland Health, e mafai ona faaaoga uo ma tagata o 'aiga i taimi faafuase'i. Ae a faapea o lea uo poo le 'aiga e i lalo ifo o le 18 tausaga le matua, e le tatau i soo se tulaga lava ona faaogaina e faamatala'upu
- faamolemole ia vave talosaga se faamatala'upu ina ia mafai ona faatulaga mo le taimi o lau asiasiga i le foma'i.
- e ono le mafai ona auai atu se faamatala'upu i se foma'i nifo tu-ma'oti se'i vagana ua e totogiina lea 'au'aunaga.